

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA POSTOJNA

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP)
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju.¹
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP ima tri prostore za pridržanje, in sicer enega za krajša pridržanja (do 12 ur)² in dva za daljša pridržanja (do 48 ur)³. V času našega obiska na PP ni bilo pridržane osebe.

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen dne 11. 3. 2015**.⁴
- ▶ **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha (svetovalec varuha) ter en predstavnik pogodbene nevladne organizacije (SKUP).
- ▶ **Vsebina obiska:** sprejela sta nas dežurni policist in komandir, s katerim smo opravili pregled prostorov PP, pregled dokumentacije nekaj naključno izbranih primerov pridržanja ter zaključni pogovor

¹ V letu 2015 (v lasu od 1. 1. 2015 pa do 11. 3. 2015) so policisti izvedli skupaj tri pridržanja.

² Prostor je primeren za pridržanje ene osebe in je opremljen z v tla pritrjenim kovinskim ležiščem, žimnico, WC-jem na počep in možnostjo uravnavanje umetne svetlobe (uporaba enega ali dveh svetlobnih teles).

³ Prostora sta primerna za pridržanje po ene osebe in opremljena z v tla pritrjenim kovinskim ležiščem, žimnico, pritrjeno mizo in pritrjenim stolom, WC-jem na počep, umivalnikom s tekočo vodo in možnostjo uravnavanja umetne svetlobe (uporaba enega ali dveh svetlobnih teles).

⁴ Prejšnji obisk te PP je bil opravljen 7. 4. 2010.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano na Ministrstvo za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 24. 3. 2015, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 22. 4. 2015, torej 29. dan po odpremi.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da je bilo upoštevno priporočilo iz prejšnjega obiska, saj so bile stene vseh prostorov za pridržanje ob tokratnem obisku čiste oziroma so dajale videz, da so bile pred kratkim prepleskane.
- da ob tokratnem obisku v nobenem izmed prostorov za pridržanje ni bilo zaznati vonja po fekalijah, kot je bilo to ob prejšnjem obisku
- da so bile v prostorih za pridržanje nameščene brošure MNZ s pravicami pridržane osebe v več jezikih.

► predlog DPM

DPM: ponovno predlaga, da se proučijo možnosti drugačne ureditve dostopa v prostore PP, ki bodo prijazni tudi za invalidne osebe oziroma, da se proučijo možnosti vsaj namestitve klicnega zvonca, s katerim bo lahko morebitna invalidna oseba na svoj prihod opozorila dežurnega policista.⁵

DPM: ponovno predlagamo, da se prouči možnost namestitve umivalnika s tekočo vodo v prostor za pridržanje 1 (krajše pridržanje) in da se v vse prostore za pridržanje namestijo regulatorji umetne svetlobe.⁶

DPM: predlagamo, da ustrezno usposobljena oseba korigira čas trajanja splakovanja in se preveri razlog, da v umivalniku voda teče le z zelo majhnim curkom.⁷

► odziv pristojnih

MNZ: sporočamo, da bodo na PP poskrbeli za namestitev klicnega zvonca, s katerim bo invalidna oseba dežurnega policista lahko opozorila na svoj prihod.

MNZ: sporočamo, da je namestitev umivalnika s tekočo vodo v prostor za pridržanje številka 1 načrtovana, realizacija pa je odvisna od zagotovljenih finančnih sredstev. Pomanjkljivost v zvezi z možnostjo namestitve regulatorjev umetne svetlobe Policijska uprava (v nadaljevanju: PU) Koper poskuša odpraviti.

MNZ: sporočamo, da bo omejeni dotok vode v umivalnik in predolgim časom splakovanja WC v prostorih za pridržanje PU Koper poskušala odpraviti.

⁵ Že ob prihodu na PP je bilo mogoče opaziti, da dostop za invalidne osebe še vedno ni mogoč. Tako predlog DPM, podan pri prejšnjem obisku ni bil realiziran, po navedbah komandirja pa takšno stanje ostaja zato, ker večjih investicijskih vzdrževalnih posegov na objektu PP od našega prejšnjega obiska do sedaj ni bilo.

⁶ Predlog DPM iz prejšnjega obiska glede namestitve regulatorjev svetlobe v vseh prostorih za pridržanje in namestitve umivalnika s tekočo vodo v prostoru 1 za krajše pridržanje žal še ni bil realiziran.

⁷ Ob ogledu je bilo tudi ugotovljeno, da je v prostoru za pridržanje številka 2 dotok vode v umivalniku omejen (verjetno gre za zamašeno mrežico na armaturi) in da ob splakovanju WC-ja voda teče zelo dolgo časa (približno 2 minuti).

DPM: glede na datum tiskanja seznama odvetnikov in sporočilo MNZ z dne 3. 8. 2009, da so bile vse enote opozorjene, da se natisnjen seznam odvetnikov ažurira vsake tri mesece, pričakujemo, da bo PP v prihodnje seznam odvetnikov ustrezno ažurirala.⁸

MNZ: sporočamo, da so na PP v prostor za sprejem pridržanih oseb namestili nov ažuriran seznam odvetnikov.

DPM: predlagamo, da se intervencijsko vozilo po vsakem prevozu pridržane osebe pregleda in po potrebi očisti.⁹

MNZ: sporočamo, da so v intervencijskem vozilu očistili prostor za prevoz pridržanih oseb, policiste pa opozorili, da je treba prostor po vsaki uporabi pregledati in ga po potrebi očistiti.

DPM: predlagamo, da se proučijo možnosti, da se prostori, ki se uporabljajo tudi za postopke s pridržanimi osebami in ki niso video nadzorovani ustrezno opremijo. DPM namreč meni, da gre v tem primeru za pomanjkljivost, saj morebitnih navedb pridržanih ali zadržanih oseb o neprimernem ravnanju uradnih oseb z njimi na ta način ni mogoče preveriti.¹⁰

MNZ: sporočamo, da se strinjamo s stališči CPT, da uporaba snemalnih naprav pri zaslišanjih predstavlja dodatni varovalni ukrep pred grdim ravnanjem med policijskim zaslišanjem in da oprema olajša preiskovanje vseh oblik domnevnega ravnanja. Zato bodo na PU Koper v okviru razpoložljivih finančnih sredstev poskušali realizirati predlog o nabavi opreme za video in zvočno snemanje zaslišanij.

DPM: predlagamo, da se policiste (predvsem dežurne policiste) opozori, da se v prihodnje v obrazcu navede številka

MNZ: sporočamo, da bo vodstvo policiste (predvsem dežurne policiste) opozorilo na doslednost in natančnost pri

⁸ Pred prostori za pridržanje je bila v času našega obiska miza s telefonom (ki ni imel neposredne zunanje linije) in stolom. Na mizi je bil natisnjen seznam odvetnikov z datumom januar 2012.

⁹ Pri pregledu intervencijskega vozila registrske številke P11-162 oziroma prostora za prevoz pridržanih oseb je bilo ugotovljeno, da le to ni bilo očiščeno oziroma so se na tleh nahajala cigaretni ogorek in nekaj papirčkov.

¹⁰ Evropski odbor za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja je ob obiskih v Sloveniji že pozval, da se sprejmejo ukrepi, s katerimi se bo zagotovilo, da se bo elektronska oprema za beleženje policijskih postopkov redno uporabljala. Kot je opozoril Odbor, elektronsko snemaje (avdio in/ali video) policijskih razgovorov namreč predstavlja pomembno dodatno varovalko zoper grdo ravnanje s pridržanimi osebami, ki lahko zagotovi popoln in avtentičen zapis postopka razgovora in s tem močno olajša preiskavo kakršnihkoli trditvev o grobem ravnanju. To je zato v interesu tako oseb, s katerimi naj bi policija grdo ravnala kot tudi policistov, če so soočeni z neutemeljenimi trditvami, da so bili vpleteni v grdo ravnanje. Elektronsko beleženje policijskih razgovorov prav tako zmanjšuje možnost, da bi pridržane osebe kasneje lažno zanikale, da so podale kakršnekoli izjave.

prostora za pridržanje, v katerega je bila pridržana oseba nameščena.¹¹

izpolnjevanju dokumentov o pridržanju in vnosu podatkov v evidenco oseb, ki jim je odvzeta prostost (navedba podatka o številki prostora za pridržanje v katerega je bila pridržana oseba nameščena, podatkov o ponujeni posteljnini in tekoči vodi).

¹¹ Pri pregledu naključno izbranih primerov posameznih pridržanj, je bilo pri pregledu pridržanja (8. do 9. 1. 2015 začetek postopka ob 20.06 uri, pridržanje odrejeno med 20.12 do 9.35 ure, na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o prekrških ZP-1), pridržanja (18. 1. 2015 začetek postopka ob 1.35 uri, pridržanje odrejeno med 1.50 do 9.20 ure, na podlagi drugega odstavka 110. člena Zakona o prekrških ZP-1) in pridržanja (25. 4. 2014, začetek postopka 10.38, pridržanje odrejeno 11.53 do 19.00 ure, na podlagi 24. člena Zakona o pravilih cestnega prometa), ugotovljeno, da v nobenem izmed navedenih primerov pridržanj, policisti v obrazcu »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« niso evidentirali, v katerem prostoru za pridržanje je bila pridržana oseba nameščena, da ji je bila ponujena posteljnina in tekoča voda (te v prostoru za pridržanje številka 1, ki je namenjeno za krajša pridržanja do 12 ur, še vedno ni).